

Posudek školitele na bakalářskou práci

„Strategie hledání životních partnerů v digitálním světě: výzvy online seznamování mladých členů LGBTQ komunity v Tbilisi“

Vypracovala: Natalie Hallerová

Předkládaná bakalářská práce se věnuje genderově vymezenému tématu, konkrétně LGBTQ komunitě žijící v hlavním městě Gruzie, Tbilisi /Tiflisu. V centru zájmu se nacházejí strategie seznamování a hledání partnerů v rámci LGBTQ komunity, přičemž gruzínská společnost je známá svým poměrně striktním rozdělením tradičních rolí na „mužské“ a „ženské“ a zároveň negováním, až pronásledováním všech jedinců, kteří do těchto předem vymezených kategorií nespádají.

Autorka upřednostnila přístup prostřednictvím tzv. digitální etnografie neboli etnografie sociálních sítí, respektive antropologie sociálních médií. Vymezila nejprve a pak definovala etickou rovinu během výzkumu vedeného na sociálních sítích; následně si zvolila konkrétní seznamovací aplikace, které jsou členy LGBTQ komunity nejčastěji používány.

V úvodní kapitole autorka rozpracovala téma tzv. ruského orientalismu; tj. konstrukce stereotypních obrazů, které dominantní diskurs přiřadil k tzv. „divokému jihu“ z pohledu ruského imperialismu a kolonialismu. E. Saidem deklarovaná pasivita a feminita, připisovaná kategorii Orientu, je v tomto případě přiřazena Gruzii coby zemi ležící „za Kavkazem“ – z pohledu Moskvy a Petrohradu tedy v regionu „Zakavkazska“. To je pojem, od něhož se právě vzhledem k daným konotacím v akademickém světě upouští.

Feminizace Gruzie ze strany dominantního diskursu se nicméně střetla s konceptem kavkazské mužské cti. Ten je ve skutečnosti tvořen mnoha zrcadlovými obrazy a komparativními škálami, které si vytváří každá etnická skupina sama o sobě a o svých bezprostředních sousedech. Z nich se v rámci ruského orientalismu vyprofiloval zejména obraz Čerkesů (ve stylu *noble savage*) a obraz Čečenců (coby „nepřítel“ ruské armády). Gruzínský stereotypní sebeobraz se zase vymezoval vůči tehdy početné menšině žijící v Gruzii, Arménům. Tak vznikl další, ještě více feminizovaný obraz „arménského“ tanečníka ve stylu *kinto*.

LGBTQ žánr, ovlivněný osmanským a perským stylem tzv. *köçek* tanečníků, se objevil na počátku 20. století hned v několika literárních dílech. Zásadní měrou jej nicméně ovlivnila – až eliminovala – existence sovětské Gruzie, v níž se znovu vyprofiloval kult maskulinity a potírání jakýchkoli femininních tendencí. Tento trend přetrvává dodnes a jak nasvědčuje současný vývoj, na současné gruzínské politické scéně jsou tyto otázky více než aktuální. Terénní výzkum autorky naznačuje přetrvávání tohoto diskursu – LGBTQ členové jsou nadále stigmatizováni a sociální sítě jsou pro ně (kromě emigrace) často jediným prostředkem k nalezení partner/ky. Zajímavý je tady i odkaz na gruzínskou pravoslavnou církev a na její výklad problematiky LGBTQ komunity.

Autorka postupovala při vypracování samostatně; pro teoretickou část své práce vycházela z prostudované sekundární literatury, v praktické části navázala vlastním výzkumem, vedeným metodou polostrukturovaných rozhovorů.

Práci doporučuji k obhajobě,

Hodnotím: A (výborně)

Petra Košťálová

V Praze dne 20.8. 2024

Doc. PhDr. Petra Košťálová, Ph.D.

Ústav etnologie, středoevropských a balkánských studií (UESEBS)

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta

nám. Jana Palacha 1/2, 116 38 Praha 1

E: petra.kostalova@ff.cuni.cz

W: kjsb.ff.cuni.cz